franczia arany óra, 1 smaragd nyakék, 1 varrógép, 4 kép, 1 közhasznu ismeretek tára, teljes 12 kötet, 1 Casanava Memairen 6 kötet, s egy puitarre, 1 fényezett éjjeli szekrény stb.

Az elárverelendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap és hétfőn bárki által megtekinthetők.

Felkéretnek mindazok, kik tárgyaikat eladás végett beadni szándékoznak, hogy azt mindég szerda estik tegyék, mert akkor ezen tárgyak a következő csütörtökön megjelenő hirdetésben megemlitethetnek.

Határozott óvás hamisitás ellen!

26 éven át kipróbálva!

cs. kir. szab. első amerikai és angol szab. általánosan kedvelt

Anatherin szájviz

Dr. POPP J. G.

cs. k. udvari fogorvostól (Becsben, Bognergasse Nr. 2.)

a legkitünőbb szer, csuzos fogfájdalmakban, gyuladásoknál, a foghus daganatai- és sebeinél; föloldasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak uj képződését, az ingó fogakat a foghus erősitése által szilárditja, s midőn a fogakat és foghust mindén ártalmas anyagtól megtisztitja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolitja a kellemetlen szagot.

Hogy ezen közkedvességü készitményt mindenki megszerezhesse, léteznek üvegek különféle nagyságban u. m. 1 nagy üveg 1 frt 40 kr., 1 közép nagyságu üveg 1 frt, egy kis üveg 50 kr.

Anatherin-fogpasta.

Ezen készitmény a lehelet frisseségét és tisztaság t fenntartja, azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz, azok romlását megakadályozza és a foghust erősiti. Ára 1 frt 22 kr.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly képen tisztitja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolittatik, hanem a fogak zománcza is mindinkább tökéletesbül. Egy doboz ára 63 kr. o. é.

Dr. Popp aromatikus fogpasztája.

Sok év óta a legbiztosabb óvószernek fogfájás ellen és a legkitünőbb szernek van elismerve a szájüreg és a fogak ápolására és fenntartására. Egy darab ára 35 kr.

Dr. Popp J. G. fogólomja.

Ezen fog-ólom azon por- és folyadékból áll, mely üres és redves fogak kitöltésére alkalmaztatik, hogy azon eredeti alakjukat visszanyerjék, s igy a csontszu tovább harapódzása meggátoltassék, miáltal az ételmaradványok, valamint a nyál és más folyadékok további összegyülése és a csonttömeg tovább elporhanyodása a tögidegekig (miáltal fogfájás támad) megtámadtatik. Egy csomag ára 2 forint

Füszeres gyógytani

növényszappanja

vegytanilag vizsgálva

s a császári orvosi tudománykar által Bécsben és még számos gyógytani társulatok és kitünő orvosi egyéniségek által Európában, mint a

legjobb és legtisztább

szer ismertetett el a bőr ápolására. Eredeti csomagocskákban bepecsételve 30 kr.

Figyelmeztetés!

Előforduló hamisitások következtében bátor vagyok a t. ez. közönséget figyelmeztetni, hogy minden palaczk az óvásjegy kivül még egy czimmel, (Hygea és Anatherin präparatuma) ellátva van, mely egy tisztán átlátható viznyomáson az állam sast és a cimet mutatja.

Kapható Debreczenben: Szepessy A. nürnbergi keresk., Rothschnek, Göltl N., Muraközy K. s a „kigyó" cimü gyógysz. Csanak J. füszerker., St. Mihalovits gyógysz. C. Tamassy gyógysz., Hadház: Szilay gyógysz., B.-Ujváros: Liszkay F. gy., H.-Böszörmény: Sinay gy., Lányi M., Szoboszló: Barbarics gy.; Diószeg: Kovács gy; Szatmár: dr. Lengyel M. gy., L. Heder gy., N.-Kálló: Mandl S., Mihalovics gy., Tisza-Lök: Valkó gy., Munkács: Gottier; Szinyér-Váralja: Koller gy., Nánás: Ujvári gy., Karczag: Torjai gy., Derecske: Baratki gy., Ber.-Ujfalu: Vas J.; Nagyvárad: Janki Antal, Huzella A., Knor uraknál; Nagy-Károly: Jelinek gy.: Nyiregyháza: Bydeskuty gy., Firscher gy.; Nagy-Bánya: Papp S. gy.; Semlyó: Ruszka Ig. és társa; Tokaj: Kröczer A.; S.-A.-Ujhely: Reichard testvérek és Deutsch János: Dorogh: Fanczics gy. uraknál.

187. 1—8.

Veres László
arany- és ékszerész Debreczenben.
Ezüst gyertyatartók.
(432)

Kitüntetés a szegedi országos tárlaton

Hirdetés.
Egy boltbeli felszerelés minden órán eladó. Értekezhetni a tulajdonossal csapó-kisajtó 3223. szám alatt.
(29)

Kitüntetés a szegedi országos tárlaton

Védjegy
Ajánljuk
védve
Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2
császár. kir. hadügyministerium, ő felsége hadi tengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
csász. királyi szabadalmazott gyárának
legjobb és legajánlatraméltóbb
esső köpönyeit,
kocsitakaró ponyvait, ágybetéteit, sátorponyvait

Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. 27. szám. Szombat, február 8.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Helfy Ignácz beszéde

az 1879. évben hitelmüveletek utján fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával, a képviselőház február 5-ki ülésén.

T. képviselőház! Megvallom, hogy mindenek előtt nagy kiváncsisággal vártam e tárgyban a t. miniszter urnak felszólalását, mert mindenki el volt rá készülve, — fölteszem a t. pénzügyminiszter ur méltányosságáról, hogy természetesnek fogja találni, hogy mindenki várta, — hogy ezen alkalommal, midőn egy oly rendkivüli nagy összegü kölcsön megszavazására szólitja fel a házat, mindenek előtt kötelességének fogja tartani, a képviselőház előtt a pénzügyi helyzetnek általános voltát feltárni, azt ugy általánosságban, mint részleteiben ismertetni; ismertetni a helyzetet és kijelölni, ha nem is részletesen, legalább főbb vonásaiban azon eszközöket, melyeket követni szándékozik azon czélból, hogy a helyzeten segitve legyen, hogy jövőre Magyarország állami háztartása rendbe jöhessen. (Igaz, ugy van! a szélső bal felől.)

E helyett a t. pénzügyminiszter ur beérte azzal, hogy variálta körülbelől részint azt, a mit indokolásában előterjesztett, részint a mit más felől Hegedüs előadó ur előtte elmondott. (Derültség a szélső balon)

Vannak, a kik azzal akarják védeni a pénzügyminiszter urat — már ismételve hallottam, — hogy a t. pénzügyminiszter ur még sokkal rövidebb idő óta kezeli a pénzügyi tárczát, semhogy oly követeléssel lehetne eléje állani, hogy ő egy részletes, nagyszabásu exposét tartson a házban.

Már t. ház, ezt az elvet én el nem fogadhatom, el nem fogadhatom először azért, mert mindenki tudja, hogy habár a pénzügyminiszter ur tárczáját rövid idő óta kezeli, régtől fogva gyakorol Magyarország közigazgatására befolyást, annyi részt vett az állam vezetésében ugy is mint államtitkár, épen azon tárcza szolgálatában, mely az ország deficzitjére legnagyobb mértékben befolyt, ugy is mint miniszter, s igy a minisztertanácsban volt alkalma az egész pénzügyi helyzetről kellő fogalmat szerezni, annyi részt vett épen a legfontosabb bizottságokban, hogy valóban igen nagyon sértő fogalommal kell, hogy birjanak a pénzügyminiszter ur elmebeli tehetségéről azok az urak, kik ezen körülménynek tulajdonitják azt, hogy exposéját nem képes megtartani. (Helyeslés a szélső bal felől.)

De ha önöknek uraim mégis igazuk lenne, mit én nem hiszek, akkor én igen-igen szomorunak találom Magyarország anyagi helyzetét, s e helyzet valóban nem engedi meg, hogy Magyarország pénzügyéri képzőintézetet alapitson (Derültség); mert a ki Magyarországban egy tárcza vezetésére vállalkozik, annak előre tisztában kell lenni a czélok és módok iránt, nem pedig hogy ide jöjjön, hogy belegyakorolja magát, s majd talán egy év mulva jöjjön rá, hogy ha igy haladunk, koldusbotra jutunk. Erre Magyarország nem vállalkozhatik. (Zajos helyeslés a szélső bal felől.)

Egyébiránt, miután a t. pénzügyminiszter ur, nem tudom mi okból, szükségesnek találta épen az ellenzékhez fordulni azon kéréssel, hogy ne személyeskedjék, hát én tartózkodva és a legnagyobb tárgyilagossággal fogok szólani ezen törvényjavaslathoz, habár nem tagadom, hogy valóban nagy erőfeszitésbe és nagy önmegtagadásba kerül, megtartani a hideg vért egy oly törvényjavaslattal szemben, mint a minő az előttünk fekvő törvényjavaslat. (Halljuk! a szélső bal felől.)

Azt mondja a t. pénzügyminiszter ur, hogy ne támadjuk meg az ország hitelét. Hogy ki támadja meg az ország hitelét, arról leginkább tanuskodik a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslat. (Halljuk!) T. ház! ezen törvényjavaslat olyan, hogyha valaki a későbbi időben meg fogja kisérleni, hogy megirja a jelen regime történetét ugy pénzügyi gazdálkodás, mint az alkotmányosság iránti érzéke tekintetéből, nem kellend egyebet tennie, mint lenyomatni ezen törvényjavaslatot. Jellemzésére nem szükséges, hogy én beszéljek · elégséges, hogy felolvassam azt, mit ezen törvényjavaslat mindjárt első czikkében kér a képviselőháztól. Kivéve a legelső bekezdést, az a.) betüt, a mely oly dologra kér kölcsönt, a mely tudva van és melynek fedezetéről minden áron gondoskodni kell, t. i. — a folyó évi augusztus hóban beváltandó kincstári utalványokra, a melyekről lesz alkalmam később szólani — ezen egyet kivéve lássuk, milyen czélokra kivánja a kormány a kölcsönt. A b) betü alatt azt mondja: „a kormány által a mult évekre beterjesztett és törvény által megállapitható póthitelekre." De a kormány nem tudja, vajjon meg fogja-e azt állapitani a képviselőház s mégis azt mondja, adjátok meg előre a pénzt, azután a kormány nem bánja, ha megállapitja-e a képviselőház vagy sem. Hiszen ez egyenes kijátszása a törvényhozás ellenőrzésének. Mi feladata van az országgyülésnek, ha önök előre elköltik a pénzt és azután póthitelt kérnek: előre azt mondják: adjátok ide a pénzt, majd kérünk rá szankcziót.

A c) betü alatt ez mondatik: az 1878. IX. t. cz.-ben megszavazott rendkivüli hadi költségen felül tényleg felmerült kiadási többlet a magyar korona országaira eső része, azon összeg erejéig, mely a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságok határozata alapján a törvényhozás által a költségvetésbe fel fog vétetni.

Itt szó van egyszerüen egy olyan megszavazott kiadásról, a mely nem azon czélra szavaztatott meg, sem a törvényhozás sem a delegáczió által, a melyre azt önök elkölteni merészelték. Ez az egyik, a másik része pedig tartalmaz olyant, a mely nemcsak megszavazva nem volt, de a mely a ház elé sem volt terjesztve, a melyről önök a legkisebb emlitést sem tettek a házban, s elköltötték az országgyülés tudta, beleegyezése nélkül, még pedig olyan pénzből, a mely világos törvény által más czélokra volt szánva. Ezekre akarnak most szankcziót, és hozzáteszik a végén: „a mely a költségvetésben fel fog vétetni."

Bocsánatot kérek, talán még sem a kormány parancsol a képviselőháznak; honnan méltóztatnak tudni, hogy ez fel fog vétetni a költségvetésbe, hátha a többség belátja, hogy önök tul mennek minden mértéken és ezen czimen nem lesz hajlandó semmit megszavazni?

Meglehet önök meg vannak győződve, hogy ez megtörténik, de ha előre törvénybe igtattatik, az megvetése, arczul csapása lenne a képviselőház jogainak.

Továbbá a d) betü alatt kéretik a pénz „az 1879. évi államköltségvetésben mutatkozó hiány fedezésére szükséges összegre, miként az a törvényhozás által meg fog állapittatni."

És ujból itt van, hogy „meg fog állapittatni." Honnan tudják azt, hogy meg fog állapittatni, és hogy lesz-e ennyi, nem lesz-e több, de hogy egyáltalában megfogja-e azt állapitani a törvényhozás?

Ez olyan számla, sőt még rosszabb, mint az a hires magyar kontó, jöttünk mentünk 100 frt, ettünk-ittunk 100 frt, summa summarum 300 frt, sőt ennél még sokkal több, mert ez annyit jelent, hogy jöttünk 10 millió, mentünk 30 millió, enni fogunk, inni fogunk 50 millió, summa-summarum 100 millió.

Ez, engedelmet kérek kijátszása az alkotmányosságnak. Akkor ne mondja a pénzügyminiszter ur, hogy ő érzi, hogy itt komoly dologról van szó, hogy itt komoly intézkedésekkel állunk szemben. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Legmeglepőbb, hogy ne mondjam, legbántóbb, alkotmányos szempontból ezen első czikknek utolsó intézkedése, vagyis az e) pont, mely igy szól: „a Bosznia és Herczegovina megszállásából származó költségek czimén a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságok határozata alapján az 1879-dik évre egyelőre már megszavazott 20 millió frtnyi átalánynak, valamint az e czélra ez évben még megszavazandó költségeknek a magyar korona országaira eső része."

Ez csakugyan ritkitja párját a parlamentarismus történetében. Ebben az kéretik, hogy a Bosznia és Herczegovina megszállásából származó költségek czimén a közösügyek tárgyalására kiküldött bizottságok határozata alapján az 1879-re már megszavazott 20 millió forintnyi átalány — valamint az ez évben megszavazandó költségeknek a magyar korona országaira eső része megszavaztassék. Hogy egy parlamentaris kormány a nemzet világos akaratával merőben ellenkező politikát követni merjen, hogy ezen politikát a nemzet világos tiltakozása ellenére végrehajtsa, valóban bámulatos holott annyi bátorsága nem volt, hogy a képviselőház előtt, melyben pedig többsége volt, valaha egyenesen föl merte volna vetni a kérdést: akarjátok-e, hogy bemenjünk Boszniába és Herczegovinába? vagy helyeslitek-e a magyar nemzet nevében, hogy Boszniát és Herczegovinát elfoglaltuk? igen! vagy nem! e kérdés soha sem volt felvetve, és ime itt a kormány konstatálja, hogy azon megszállásból származtak költségek, és most azt mondják a nemzetnek: olyan politikát követtünk, a milyet nem akartál, olyat melyet határozottan kárhoztatsz, most adj pénzt, a miért ezen politikát keresztül vittük, és adj továbbá pénzt arra, hogy az általad kárhoztatott politikát tovább folytassuk. Ha ez is alkotmányosság, ha ez is parlamentárizmus, akkor közel van az idő, midőn a magyar nép könyörögni fog az egek urához, hogy mentse meg őt a parlamentárizmustól. Soha soha ilyet egy osztrák abszolut kormány elkövetni nem mert volna, ilyeneket csakis magyar emberekkel lehet keresztül vinni, (Ugy van! a szélső balon) és hogy akadt magyar ember, a ki ilyen politikára rászánja magát, az valóban kétségbeejtő tünemény. (Ugy van! a szélső balon.)

A pénzügyi bizottság a maga rendes jószivüségével belemászott a kormány által alátracirozott áramlatba, és a t. előadó ur nagyon szépen előadta, hogy ez jól van igy, ez igen természetes dolog, és másképp nem is lehet. — Engedje meg a t. előadó ur, hogy tiltakozzam az ellen, hogy a képviselőház által kiküldött pénzügyi bizottság olyan felületesen járjon el működésében Mi azért küldjük ki e bizottságot, hogy ő számitson, nem, hogy a kormány számitásait konstatálja, arra bizza meg a ház a pénzügyi bizottságot, hogy ő kutassa, — mire van az országnak szüksége, nem pedig arra, hogy röviden tudomásul vevén, a mit a kormány előad, arra szankcziót adjon. Mit mond a pénzügyi bizottság jelentése? honnan szerezte azon tudomást, melynek alapján e kölcsön megszavazását e háznak ajánlja? Szerezte a tudomást részint a kormány előterjesztéséből, részint az előterjesztett költségvetésből, részint pedig azon jelentésből, melyet a pénzügyminiszter ur a járadék kölcsönnek és a kincstári utalványoknak miként lebonyolitásáról a háznak benyujtott és mindezek alapján kimondja, hogy meg kell szavazni ezen kölcsönt. Ezen jelentésre, melyre a t. előadó ur hivatkozik, maga a pénzügyminiszter ur sem fektet nagy sulyt, sőt annak indokolásában azt mondja, — hogy ő kötelességének tartotta ezen jelentést a ház elé terjeszteni, hogy tájékozva legyünk azon hitelmüveletekre nézve, de hogy ezt semmikép nem adja, mint valami véglegesen lebonyolitott dolgot. Sőt ott hol a második csoportra szükségelt összegket a pénzügyminiszter ur elősorolja, mindenütt hozzá teszi, hogy csak hozzávetőleg [illegible]. Már kérem, hogy lehessen mondani e törvényjavaslatban, hogy szükséges az első részlet a kincstári utalványok beváltására 57.700.00 frt a többiekre pedig szükséges — s ezt Hegedüs előadó ur számitotta ki — 43.309,82 frt és 35 kr. Már bocsánatot kérek, hisz e valóságos schwindel. A milliomokra azt mondja a pénzügyminiszter, hogy csak hozzá vetőleges a számitás és ezek alapján az előadó ur kiszámitja még a krajczárokat is. (Derültség a szélső balon.)

Kiderül továbbá ezen indokolásból, hogy ugyancsak Bosznia és Herczegovina okkupációjára szükséges összegeket a kormány még a katonai helyettesitési alapból is vette. Hát ahhoz semmi köze nincs a magyar országgyülésnek? Ez olyan alap, melylyel mindenki rendelkezik minden törvényes intézkedés nélkül? Hisz akkora ház — bocsánatot kérek a kifejezést — rabló politikát szentesit. (Helyeslés a szélső balon.) — Megszavaztuk az aranyjáradékot bizonyos czélokra, bizonyos árfolyam szerint: miniszterelnök ur mint ideiglenes pénzügyminiszter ur felhasználta egészen más czélokra más árfolyam szerint. Ott van egy alap, mynek határozott czélja van: a kormány felhasználja más valamire, s azután ide áll, s azt mondja: adjatok általános megbatalmazást általános összegekre, s akkor azt is pótlom, a mit én szedtem-vettem. Ha a t. ház erre a térre … méltóztassanak elhinni, ez a könnyelmüség oly foka volna, hogy méltán kiérdemelné a jelen és utókor átkát, ily rendkivül nagy … [illegible] … re a nélkül, hogy az tüzetesen megfontolta volna, mennyiben szükségesek ezen kiadások s nem léteznének-e más olcsóbb módozatok azok előteremtésére,

Minthogy épen … módozatokról szóltam, áttérek a pénzügyminiszter ur által javaslatba hozott hasonnemü módozatra.

Már emlitette az … t. barátom, hogy … ban azon tény, hogy három módozat hozatik javaslatba és ezekre kéri a miniszter ur előre a szankcziót, annyira gyöngiti a pénzügy… előtt az ő állását, hogy ebből magából … kár származhat az országra. De nézzük … a módozatokat. (Halljuk a szélső bal…)

Az első módozat az aranyjáradék kibocsátása. Nem tehetem, hogy … alkalommal azt a szomoru elégtételt ne vegyem magamnak és t. barátom Simonyi Ernőnek, hogy emlékeztessem a t. házat, hogy midőn Széll Kálmán először hozta be e házba az aranyjáradékot, s midőn az itt rendkivüli tapssal fogadtatott, midőn ugy üdvözölték, mint mentő eszmét, akkor mi ketten azt mondottuk, hogy ez nem uj eszme, s bár bizonyos, hogy … járadék eszméje helyesen alkalmazva, Magyarország pénzügyi hiányain tetemesen változtatva segithet, de nagyon félünk tőle, hogy e kormánynyal, evvel a kormányrendszerrel … mben az aranyjáradék megváltás helyett csapás lesz az országra nézve.

Előre láttuk, hogy ez által az országgyülés oly könnyü eszközt ád a kormány kezébe, melyet lépten-nyomon felhasználhat, melylyel visszaélhet, ugy, hogy abból az ország… a legnagyobb kár háromolhatik, mert a mennyiben hasznos az aranyjáradék, ha jól, h… kezeltetik, és csak akkor bocsáttatik a midőn a lehető legkedvezőbb feltételek mellett … eszközölni, ép annyira veszedelmes, annyira közgazdászatilag romlást hozó, ha avval … müen bánnak, ha azt bármi áron a piaczra bocsátják, mert ennek előbb utóbb végének … általános devalvatió. És ilyen viszonyok … midőn már 260 millió frt. rentét bocsátottunk ki, és látjuk hogy ezen rohamos, egymásutáni kibocsátásnak, mint a jelentésből is kiderül, … volt a természetes következménye, hogy … és fél árfolyamtól, a melylyel kezdtük a kibocsátást, lassan-lassan lementünk egész 69-ig, s most ujból a piaczra jövünk, körülbelől … millió forint aranyjáradék eszméje is … tönkre van téve.

De nemcsak, hogy az eszme tönkre … téve, mert azzal keveset gondolnék, de az aranyjáradék devalvátiójának következménye általában minden magyar értéknek devalvátiója. Hát a jelen viszonyok közt, azon pazarlás után, melyet a kormány az aranyjáradékokkal eddig elkövetett, én ezt a módot elfogadhatónak nem tartom. Ott van a második módozat: a jelzálogkölcsön államjószágainkra. Legyen szabad mindjárt bevezetőleg megjegyeznem, hogy a t. pénzügyminiszter ur vagy téved, vagy tévutra vezettetett, — hogy ne mondjam vezetni akart — midőn azt állitja, hogy az semmi választást nem idéz elő az államjószágokra nézve, miután ezek is zálogba voltak adva a kincstári utalványok kibocsátásánál.

Bocsánatot kérek, ez nem áll. Eddig az államjószágok nem voltak zálogban. A szerződésben csak annyi volt kikötve, hogyha és a mennyiben az állam arra a gondolatra jön, hogy ezen jószágok valamelyik részét eladja, az ebből befolyó összegek első sorban a kincstári utalványok beváltására forditandók. Egészen más, mint mikor arról beszélnek, hogy Magyarország államjavaira ezen ugy, mint valamely elszegényedett magán ember telkére, betáblázást eszközöljenek és kijelöljék egyenkint a darabokat, a jószágokat, melyek zálogul szolgálnak a kölcsönösszegre. Ez már az állami elszegényedésnek oly fokát tüntetné fel, melyet már csak egy hajszál választ el a bukástól.

Még csak azt az egyet akarom megjegyezni, hogy az államjószágokat már azon oknál fogva sem szeretném most zálogba adni, mert természetes, hogy ismét azon consortiumnak kerülnének kezébe, melynek különben is ezer más szálaknál fogva kezében vagyunk. Ha most tekintetbe vesszük, hogy az államjavak hazánk területének tizedrészét képezik s ezt oda adjuk a Rothschild-consortiumnak, akkor kérdem, hogy Magyarországnak mi marad? (Felkiáltások bal felől: Tisza Kálmán! Derültség.) Ezen módozatot ugy politikai, mint közgazdászati, de még faji szempontból is veszedelmesnek tartom.

Marad az utolsó módozat: az előlegek módozata. Nem kell magyaráznom, hogy mi lenne ennek következménye; fájdalom, ismeri ezt már Magyarország. Hisz ha oly borzasztónak találjuk a mint az előadó ur és pénzügyminiszter ur bebizonyitották, hogy tulajdonkép ez az egész csapás most a kincstári utalványok-féle hitelmüveletért van, s hogy roppant könnyelmüség öt évi lejáratra felvenni ily nagy összegeket, akkor az előleg ennél még sokkal roszabb, mert ennél sokszor 5 évi vagy egy évi határidő sincsen, de meg van az óriási, kiszámithatatlan veszteség, hogy a mely perczben az állam a consortiumtól előleget felvett, már le van kötve, hogy a nagyobb hitelmüveletet ő vele hajtja végre s akkor a consortium szabja meg ennek az árát. Ily előleg nem egyébb, mint a kétségbeesett magán ember eljárása, ki 1000 frtos váltót ad az uzsorásnak s ez azt feleli, hogy pénze nincs, de meg sem mondja, hogy mily áron fogja azt beváltani, hanem ad 100 frtot s elveszi az 1000 frtos váltót, ugy, hogy talán összesen kétszáz vagy kétszázötven forintot fog az a szegény ember érte kapni, vagyis a kölcsönkamatja 500% lett.

Bármelyiket veszem tehát a proponált három módozatnak, azt találom, hogy a kormány csakugyan abban a helyzetben van, a mint azt Bujanovics Sándor t. képviselő társam mondotta, hogy t. i. nem arról van szó, hogy miként, hogyan, mily áron, hanem szó van arról, hogy pénzt kell szerezni bár mi uton, bármi áron, s arra kell az általános felhatalmazás. Nem járulhatok ehhez pénzügyi szempontból sem, mert nem akarom, hogy Magyarország a kikerülhetetlen bukás felé vezettessék, nem járulhatok ehhez alkotmányos szempontból, mert e törvényjavaslat elfogadása által az országgyülés lemond az utolsó fegyverről, mely kezében van hogy az ország alkotmányát védelmezze. Ne feledjük, hogy a pénzügyi kezelés ellenőrzése képezi minden törvényhozásnak legsarkalatosabb alapját. Önök most azt kivánják, hogy erről lemondjunk azon kormány számára, mely tékozló természetét oly fényesen bebizonyitotta. (Zajos tetszés a szélső bal felől.)

Midőn a mult hó végén Francziaországban az a bámulatos átalakulás oly szép alkotmányos rendben végbe ment, rá következő napon azt mondá Gambetta lapjában: „Depuis hier nous somme un république!" Mi Magyarországon azt mondhatjuk, hogy a Tisza-régime óta, Magyarország annyira sülyedt, hogy most már nevezetesen az utolsó néhány hónap óta, tulzás nélkül szólva, Magyarország megszünt alkotmányos állam lenni. (Helyeslés. Igaz! Ugy van! a szélső balon.) Katonailag uralkodik itt az, a ki a hazán kivül van; és uralkodnak granicsár generálisok. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Pénzügyileg uralkodik Tisza Kálmán az ő társaival. (Élénk helyeslés a szélső balon. Igaz! Ugy van!) Ezen politika folytatásához én és elvtársaim hozájárulni nem akarván, bátor vagyok beterjeszteni a következő inditványt és a t. háznak elfogadás végett ajánlani. (A benyujtott határozati javaslatokat lapunk csütörtöki számában közöltük.)

Politikai hirek.

— **A többség.** Az utóbbi két nap alatt a Tisza kormány oly támadásokban részesült az országházban, hogy elmondhatjuk, miszerint a szabadelvü pártállása alapjában meg van ingatva. A kormány összeszedte minden erejét. Beőthy Aldzsi, Nagy György, stb. lótottak-futottak; még az országház szolgáit is …rtszolgálatokra használták fel. Eötvös …getlenségi párti nagyszerü beszédével óriási …ást mért a kormány fejére; utána Szilágyi …ő mérte a kemény ütéseket Tisza álláspont… Óriási vereség volt ez a nap a kormánypártra. — Ezután Apponyi gr. interpellátiójára …lt Tisza a bosnyák igazgatási statutum …rgyában. Beszédét csipős közbeszólásokkal …érte az ellenzék. Tisza hitvány élczelődéseket …fogott, de ezek közül egyik sem sült … szavazásra került a dolog. Tisza válaszát tudomásul vették 160-an, tudomásul nem vették 150-en, és igy a kormánytöbbség csak tiz szavazatból állott. De Mellette szavazott nyolcz miniszter és két államtitkár és igy ezeknek számitható szavazatát levonva, a kormány rend… …tlen egy szavazattal sem …ett.

Ily óriási vereséget még nem szenvedett a Tisza-kormány. — Saját pártjabeliek is kezdik már megelégelni gazdálkodását, s irtóznak mellette szavazni. Ugy látszik, hogy a Tisza-kormány napjai megvannak számlálva.

— **A kölcsön-tvjavaslat** a képviselőház tegnapi ülésén 185 szóval 171 ellenében elfogadtatott. A kormány többsége csak 14, de ezek közt 8 miniszter és 3 államtitkár van.

A szavazás előtt **Helfy Ignácz** szólalt fel. A kormány politikájának — ugymond — nem lehet más következménye, mint vagy forradalom, vagy bukás. Kéri a tuloldalon levő képviselőket, hogy ne szavazzák meg a kormánynak az eszközöket arra, hogy oly politikát kövessen, melytől Magyarország ki nem gázolhat soha. Beszéde végén Kossuth Lajos egyik legujabb magánleveléből olvasott fel egy részletet, melyet az ellenzék zajos tetszéssel fogadott. Utána Lónyai szólalt fel, Tiszára a költő azon szavait idézve: „Multadban nincs öröm, jövődben nincs remény."

— **Az „A. A. Ztg."** azon hirt közli, hogy az osztrák-magyar csapatok, május hóban bevonulnak Novi-Bazárba.

— **Juhász Mihály**, Kassa város országgyülési képviselője, a szabadelvü pártból kilépett.

— **Konstantinápolyból** hiteles forrásból távirják, hogy az osztrák-török békeszerződés egyhamar nem fog megköttetni.

A „Bika" vendéglő ügye.

Debreczen, febr. 8.

A mult hó 30-ik napján tartott közgyülésben Magyar Gábor bizottsági tag, hogy a közgyülés megitélhesse, mennyiben lehet oka, a város elöljárósága, és mennyiben az épitési vállalkozó, a „Bika" épitésénél felmerült botrányoknak? kérte a város, és az épitési vállalkozó közt megkötött szerződés felolvasását, ez levén kiindulási pont, az elbirálhatást illetőleg; kérelme ugyan nem tagadtatott meg, hanem agyon hallgattatván, nem teljesittetett. Minket szenvedély nem vezet, senki irányában, de igen a város iránti érdeklődés, városunk iránt tartozó kötelességünk.

Mi hisszük, hogy vannak ilyen dolgok, melyeknek nyilvános helyeni tárgyalását, a város érdekéből mellőzni kell, de ezek közé egyáltalában nem sorozható a „Bika" szálloda épitése, mely mindnyájunk zsebét érdekelvén, a legnagyobb nyilvánosságot igényli, és ebből folyólag, a nélkül hogy a gyanusitás terére mennénk át, megbotránkozásunkat nyilvánitjuk a felhivott szerződés, felnem olvasása, és igy annak látszólagos titokba tartása felett, ebből azt kell következtetnünk, hogy nem ugyan a város érdekében, hanem éppen a város érdeke ellen kell ott valami titkolni valónak lenni. Próbáljuk meg egy kissé ezen tárgy körül a fátyolt lebegtetni.

Sok vajudás után a „Bika" épület tervezete helybenhagyva leérkezett a minisztériumtól, s a város tanácsa ajánlotta a közgyülésnek, az épitkezésnek árlejtés utjáni kiadását. A helybenhagyott és a szerződés alapját képező árverési feltételek közt 3 pont magaslik ki, 1-ször, hogy az épitkezéshez szükségelt tégla anyagot a város adja, 2-szor, hogy az épitkezést november hó végéig el kell késziteni, és 3-szor, ha vállalkozók a szerződésnek, a kitett határidőig eleget nem tesznek, azontul minden napért 200 forintot tartoznak a városnak fizetni.

Az épitkezést a terv későn érkezése miatt junius havánál előbb megkezdeni, novemberben meg a hideg miatt kár nélkül folytatni nem lehet, mert azt egy épittető sem engedné meg, hogy olyan épületen fagyban malterrel dolgozzanak, s igy feltéve, hogy semmiféle időváltozás nem akadályozza a munkát, mégis csak 5 hónapi idő volt az épitkezésre, és mégis mindennek daczára akadt vállalkozó, ki a terhes feltételeket aláirja, és pedig mint a következés mutatja, nem is rosz számitás alapján, mert ha az épitkezés ugy adatik ki, — mint azt a város érdeke kivánta volna, — hogy az 1878-ik évben csak fedél alá kellett volna venni az épületet, 1879-ik év tavaszán bevégezni, köztudomásu, hogy tizezer o. é. frttal olcsóbb lett volna a vállalat, s igy a városnak megtakarittatott volna a tizezer forint, a mi nem csekélység, de a vállalkozónak mikor ilyen ránézve terhes szerződést irt alá, már határozottan tudni kellett, hogy annak ő reánézve terhelő része, ellene nem lesz foganatositható, ő tudta azt bizonyosan, hogy részletes tervek nincsenek, s annak csak 7 napi visszatartása is felmenti a kötelezettség alól, és csakugyan ugy is volt; kiadatott az épitkezés részletes tervnélkül. Azok kik gyakran nézték az épitkezés folyamát, s látták, hogy napokon keresztül alig pár munkás ember lézeng az épitkezési helyszinen, gondolkoztak, hogy minő erőt kell majd kifejteni, hogy a szerződésnek elég tétessék — s hogy a munka be nem fejezéséből származott napi 200 forint fizetése a vállalkozó összes vagyonát fel ne emészsze. A nézőké volt

az aggodalom, a vállalkozóé a hideg nyugalom, nem akarjuk elhinni, hogy a tanács öntudatosan járt volna igy el, mert ennek elhivése borzalmat keltene az emberben, hogy tudva azt, miszerint részletes terv, és alaprajz hiányában a késedelemért járó 200 frt. fizetést bele tette volna, mind az árverési feltételbe, mind a szerződésbe, de a vállalkozónak azt öntudatosan kellett alá irni, azzal a biztos tudattal, hogy a részletes terv, és alaprajz nemléte miatt az rajta be sem lesz hajtható, mert külömben naponként 200 frt, havonként 6000 frt és igy deczember 1-től ápril hó végéig a mikor az épitkezés bevégezhető lesz 30,000 frt büntetésre magát nem kötelezte volna le, de feltéve, hogy a tanács nem értett a dologhoz. — mi ismét nagy hiba, — még akkor sem lett volna szabad, ajánlani az épitkezésnek november hóbani bevégeztét; egy magán ember, még ha az épitő mester fizetne neki, sem engedné meg, hogy egy olyan nagy épületen november hóban dolgozzanak, mert már akkor a fagy nem engedi meg a tartós munkát, ajtók, ablakok, padlózatok, a külső levegő hideg vizenyős, s a belső meleg levegő hatása alatt szétszakadoznának, ennek megitélhetésére nem kell tudomány, csak jó akarat, és igy itt mint fentebb mondám legalább 10,000 frt kár okoztatott a városnak.

Maga az épitkezés folyama egy botrány volt, egyeseknek kellett a felügyelő mérnököt s másokat több izben figyelmeztetni, hogy a malter készitésénél nem használtatik elegendő mész; mielőtt még a fal fel lett volna rakva, már a pinczék bolthajtásait készitették, mit földdel igyekeztek a gyakori eső ellen védeni, mely föld elázván, a bolthajtásnak is elkellett ázni, s megtörtént, hogy a bolthajtás, melynek legerősebbnek kell lenni, a munkások szeme láttára szakadt le; ennél az épületnél történt meg, hogy midőn a folyosókat tartó vasoszlopok leszállittattak, a lejött vasgyári müvezető nem engedte felálittatni az oszlopokat, ennek kellett észre venni, hogy nem jól megy az épitkezés, s hogy annak, ha igy fog felépittetni, megmaradása nem biztos, s ekkor egy szakértők elbirálása, helyszinén eszközölt vizsgálata után, alapot és falakat kellett lerontani, s ujra felállitani, ami tudjuk, hogy sok tégla szétrombolását idézi elő, na de hiszen a város adja a téglát, tehát az nem számit semmit sokak szerint, de miszerintünk igen is számit, mert az a városnak szinte készpénzébe kerül; mindezek tények de elvitázhatatlan tény az, hogy a „Bika" nincs felépitve, és igy a vállalkozók a szerződésnek nem feleltek meg; ki a felelős érte, ennek kideritését czélozta Magyar Gábor inditványa, mely inditványt nem hogy elhallgatni, hanem magának a tanácsnak kellett volna az ügy állását vagy felderiteni, vagy mi még jobb lett volna, egy bizottság kiküldését kérni, s tisztába jött volna a dolog, és gyanusitás senkit sem terhelne, és csak ilyenek után jövünk aztán rá, hogy miért kell hát a közgyülésnek csupán szabadelvü egyéniségekből állani, — mert biztos szavazatra van szükség, és a szabadelvü párt egyforma az országgyülésen, a vidéken, financziális kérdésben nem gondolkozik legkevésbé sem, csak megszavaz, ha mindjárt az ország, a város utána elvész is. — Minket mint emlitők nem vezet szenvedélyesség, hanem méltó aggodalmunk van arra nézve, hogy az ily könnyelmü gazdálkodásnak nem lehet más vége, mint a teherrel különben is már eléggé ellátott polgárságnak még nagyobb teherrel leendő megnyomoritása s elszegényitése.

— **BUDAPESTI HIREK. Munkácsy Mihály** hirneves festménye „A vak Milton és leányai" holnap a müesarnokban látható lesz. **A régészeti és embertani társulat** főbb tagjai közt most majd mindennap tanácskozások tartatnak, melyeknek czélja annak megállapitása, hogy a nyár folyamában hol és mely helyeken rendeztessenek ásatások. **A halottak elégetése** ügyében Budapesten is többen mozognak és a milanoi s gothai példa után halottégető kamarákat akarnak létesiteni. **Az országos** tanszermuzeumban most egy a **Párisban** is kiállitott **irás-sokszorositó gép** látható, melylyel a napokban fognak kisérleteket tenni.

Itt a döghalál!

A pestis már a monarchia határán kopogtat. Bosznia **közvetlen szomszédságból, Saloniki**ből — pestis esetek hire érkezik.

S a veszély, mely bennüuket innen fenyeget, óriási, ha tekintjük azt, hogy Boszniában 80.000 főből álló hadseregünk állomásozik.

Ha a járvány Mitrovicza felől becsempésztetik Boszniába, — ami igen könnyen megtörténhetik, akkor hadseregünk a legborzasztóbb helyzetbe jut.

Törökország határain most a legszigorubb kordont kellene huzni, hogy az occupált tartományok a járványos vidékektől elzárassanak.

Ad nótám kártyabarlang.

Debreczen, febr. 8.

A „Debreczen" febr. 1. számában felszólamlásunkra a „Debr. Ellenőr" febr. 4-ik számában egy czikk jelent meg, melyre felhivom figyelmedet Debreczen város népe! és kérlek ne feledd el, sőt vésd emlékedbe, hogy a „Debreczeni Ellenőr" czimü lap az, a mely megtámadott erkölcsöd védelme ellen felszóllalt, ne feledd el, hogy rendőrfőnöködnek kellett vállalkoznia arra, hogy az igazságot eltakarja; reád bizzuk, itéld meg ama két tényező ez ügybeni fellépését, ebből kiszámithatod magadnak, mire képesek az illetők és mire nem, ha ez ügyben is ugy mertek fellépni.

Nem ugy urak.

Az évek hosszu során által mélyen sértett, és megtámadott erkölcs, ezen ügyet — az igazságot eltagadó és ön dicsériádákat zengő — eigener Lob stinkt — hirlapi czikkekkel elütni meg nem engedi, a vádlott magának birája nem lehet, és arra, hogy kötelességét mennyiben igen, vagy nem teljesitette, megbirálni mások vannak hivatva.

Milyen jellemző az illetőkre, hogy nem akarják a helyes utat megtalálni oda, hol ez ügyben az igazság kideritható, holott azzal társadalmi állásuknak elengedhetlenül tartoznak.

Vizsgálat urak! Szigoru és részrehajlatlan vizsgálat az — és nem polemia — mit önöknek azonnal kérniök kellett volna.

Nem üres lárma, hanem a hazárd játék, — melyet a rendőrség szemeláttára üztek, — azonnali megszüntetése a czél, melyért felszóllaltunk és felszólalni fogunk mindaddig, mig az városunkból gyökeresen kirtva nem lesz.

Boros László.

— **VIDÉKI HIREK. Pongrácz Lajost**, a legkitünőbb népzenészek egyikét a napokban temették el Kolozsvárott. **Nagy szerencsétlenség** történt a napokban Pápán. Több munkás nagy fatörzsek kivágásával foglalkozott, s egy ledöntött törzs Berki János nevü favágót agyonütött. **Paczolai János** országgyülési képviselő közelebb elhunyt. **Jókai müveit** lengyel nyelvre is leforditják.

UJDONSÁGOK.

* **Szögyéni István**, a debreczeni királyi törvényszék ujonnan kinevezett elnöke, a mai déli vonattal érkezett meg városunkba. A vonatnál a törvényszék tisztviselők fogadták. Legyen üdvözölve városunkban.

* **Lapunk** mai számában közöljük városunk országgyülési képviselőjének, a képviselőházban tegnapelőtt tartott nagyszabásu beszédét. Igen fontos és figyelemre méltó dolgokat tartalmaz az s ajánljuk különösen a kormánypárti egyének figyelmébe, miszerint meggyőződjenek az őszintes tiszta hangján mondott igazságokról.

* **A debreczeni szinügyegylet** holnap vasárnap délután 3 órakor a városháza nagy tanácstermébdn választmányi gyülést tart, melyre a vál. tagok meghivatnak.

* **Figyelmeztetés.** A földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszter az 1878-iki párisi világkiállitás alkalmából szervezett kormánybiztosságot feloszlatván, erről a közönséget a hivatalos lap utján ily figyelmeztetéssel értesitette, hogy a még függőben maradt ügyek lebonyolitásával a kereskedelemügyi minisztérium elnöki osztálya bizta meg, mely minden az emlitett világkiállitásra vonatkozó kérdésekben folyó évi februr hó utolsó napjáig felvilágositásokat fog ami ezen határnapon tul azonban felszólamlást nem fogad el.

* **Nyilt számadás.** A debreczeni iparos ifjak önképző és betsegélyző egylet februàr 1-én a „Korona szállodában tartott zártkörü tánczvigalmának eredménye: belépti jegyekből bejött 284 frt, felülfizetésekből 76 frt 62 kr. összes bevétel volt 3[illegible]0 frt 62 kr. Kiadás 210 frt 35 kr, melylevonatván az összes bevételből, tiszta maradvány 150 frt 27 kr. Az estélyen felülfizettek: Dr. Bódogh Albert Miskolczról 10 frt, K. A. 5 forint. Stiber János (egyleti elnök) 5 frt özv. Strobek Gusztávné 1 frt. tal., Lőrincsák László (egyleti I. alelnök) 3 frt, Szép Róza k. a. egy frtos tallért, Saitli József 1 frt, S. J. 1 frt, Kerekes Albert 1 frt, Ring Gáspárné 2 frt, Huber József 1 forint, Szőke Sándorné 40 kr, Kerezsi Györgyné 1 frt, Bir Juiska k. a. egy frtos tallért, Kánya János 1 frt, Kulcsár Antal 50 kr, Csórián József 1 frt, Neht József 40 kr, Szedlák József 3 frt, Debreczeni Mihályné 40 kr, Jancsó Lajos 1 frt Bros László 1 forint, N. N. 1 frt, Németi Juliska k. a. egy forintos tallért, Nagy Sándor 1 frt, Szedlák Nándor 4 frt, Baik Jánosné 1 frt, Barta János 50 kr, Piukovics József 1 frt, Miskolczi István 2 frt, Péti Sándor 1 frt, Hegedüs János egy jegyért egy két forintos tallért Gréf Sándor (egyleti pénztárnok) 1 frt, Konrád József 50 kr, Greisinger Lajos 50 kr, Elinger József 2 frt, Dankó Mihály 52 kr, Radovics Sándor 1 frt, ifj. Reke Vilmos 1 frt Biró József 1 ft, Mártinyi Lajos 60 kr, Szabó Nándorné 1 frtos tallért, Sáska Károlyné 1 frtos tallért, Veszter István 1 frt, Doszpoly János 1 frt, Ganovszky Lajos 1 frt, Medve Kálmán 1 frt, Szilágyi József 4 frt, ifj. Pósalaki Mihály 1 frt, Benyáts Emil 1 frt, Prunyi Ede 1 frt. — Fogadják a t. felülfizetett urak és hölgyek és általában a tánczestélyen részt vett közönség pártfogásukért egyletünk nevében nyilvánitott hálás köszönetünket. Kelt Debreczen, 1879. febr. 8-án. — A rendezőség nevében: Kreucz Márton bálbizottsági elnök, Juhász József b. b. pénztárnok, Szuhy Vincze b. b. jegyző.

* **A marhavész** az országban jelenleg csak Szörénymegye [illegible]latina nevü helységében nincs teljesen megszünve.

* **A kereskedő ifjak bálja** tegnap este a szinházban nagyszerüen sikerült. Erről szóló tudósitásunkat a halmaz közlemények miatt mellőznünk kellett; röviden csak azt emlitjük fel, hogy a tánczvigalom igen látogatott s minden tekintetben az igényeknek megfelelő volt. A táncz reggeli fél hét óráig tartott.

* **Adakozás.** Falk T. A. és fia helybeli kereskedő czég tegnap 50 kenyeret küldött a városi hatósághoz, az isr. szegények között leendő kiosztásra. Fogadja ezért a helybeli izr. hitközségnek köszönetét.

* **A népszerü előadás**, melyet tegnap este a főiskolai fizikai szertárban, N a g y P á l tanár tartott, nagyszámu közönséget vonzott a terembe. Maga az előadás meg is érdemelte, hogy számos hallgatója legyen; az előadó tanár ur kitünő szakavatottsága, folyékony és élvezetes előadása könnyen érthetővé tette a természet titkainak valóban nehéz problemáit. Sajnáljuk, hogy ez idényben Nagy Pálnak ez volt utolsó előadása.

* **Talpraesett tromf.** Vigan mulattak a jó barátok mintegy hatan s folyt a borvizes annak rendje szerint; a társaság mindenik tagja — egynek kivételével vacsorált is, egyik egy, másik másfélét; az egyik tag ellen a többiek összebeszéltek arra nézve, hogy midőn vacsoráját behozzák, azt mindig kapkodják el egy utolsó falatig előle, s ugy is tettek három vagy négyszer. — Kedves barátim — szólt B. ki ellen az összebeszélés történt — engedjétek meg, hogy végre valahára én is vacsorálhassak már! s ezen megjegyzés után az asztalt elhagyván, kiment a konyhába, hol a szépszemü vendéglősnének sugott valamit; a vendéglősné nevetett; csak készitse el a mint megrendeltem — mondá B. — s hozza be. Rövid idő mulva izletes kinézésü eledelt hoznak be B. számára, herein-tokányt leöntve gazdagon tejfellel; B. jó étvágyat szinlelve azonnal étkezni akart, de alig nyult villájához, midőn a vig czimborák a herein-tokányt utolsó falatig elkapkodták, és szájukba gyurván elkezdték rágni, de siker nélkül, miután a tokányt nagyon ruganyosnak tapasztalták, lévén az öszszevagdalt d u g ó k b ó l készitve.

* **Tilinkó és concertina müvészet.** Nagy Jakab ösmert tilinkó müvész Nagyváradról hozzánk intézett levelében arról értesit, hogy a jövő hét elején városunkba érkezik, s itt tilinkó és concertina müvészetét a közönségnek bemutatandja.

* **Különös esemény** zavarta meg egy ifju pár esküvőjét Kassán. Midőn épen indulni akartak a templomba. A menyasszony hirtelen roszul lett, ugy, hogy szobájába kellett szállitani, honnan csakhamar — g y e r m e k s i r á s hangzott ki. A lakadalmi mulatságot azért nem zavarta ez a „kis" esemény.

* **Köszönetnyilvánitás.** Örömmel hozom a n. érdemü közönség becses tudomására, hogy pár nap előtt közzétett felhivásom nem maradt eredménytelenül, a mennyiben K o m l ó s s y T h u r z ó R ó z a ő nsga 3 frt. T e k. L u g o s s y J ó z s e f ur pedig 2 frtot voltak szivesek kezemhez juttatni, mely nemes szivü adományaikért fogadják az egylet nevében nyilvánitott hálás köszönetemet. Oláh Károly j. s. e. elnök.

* **A Telegdi fürdőintézetben** a gőzkazán tisztitása befejeztetvén, gőzfürdő mint eddig minden nap délelőtt, kádas fürdő pedig egész nap folytonosan kapható.

* **A monacoi fejedelem ő fensége** a napokban levél utján megrendelést tőn T ó t h A n d r á s helybeli derék szürszabónál egy m a g y a r s z ü r készitése, illetve küldése tárgyában. A szür készitésére be is küldött 65 frtot azon megjegyzéssel, hogy ha többe kerül is, csak küldje el utánvétellel. Bizon csak szép is az a magyar suba, mikor még a monacoi fejedelem is kedvet kapott egyre szert tenni.

* **Köszönetnyilvánitás.** A debreczeni iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylet könyvtára részére Debreczeni Erzsike kisasszony 29 füzetből álló regényt volt szives ajándékozni, becses ajándékáért fogadja egyletünk nevében hálás köszönetemet. Nadasy Sámuel, egyleti könyvtárnok.

* **Felolvasás.** Weinstein Miksa rabbi jelölt első felolvasását holnap vasárnap este fél 7 órakor fogja tartani az izr. hitközség nagytanácstermében (szt.-anna-utcza isr. templomépület.) A felolvasás tárgya: az inquisitió és a zsidók Spanyolhonban.

* **A Szigligeti Edének** emelendő siremlék tárgyában alakult bizottsag azon munkálkodik, hogy a még szükséges összeg mielőbb begyüljön és a siremlék még ez évben, legkésőbb november elsején, azaz halottak-napján lelepleztessék.

* **Szegedi halászcsárdát** is fognak fölállitani a székesfehérvári országos kiállitáson.

* **Óriási kád.** Egy remekmü készült el a napokban Rainer Ferencz szegedi kádmester mühelyében. Ez egy h é t s z á z a k ó s kád a gyártelep szeszgyára számára. A kádnak egyes részei oly nagyok, hogy 6—8 ember csak erőfeszitéssel volt képes azokat darabonkint rendeltetési helyükre juttatni.

* **Igy eszik az ember falun.** Egy helységben dragonyosok voltak elszállásolva. — Az egyik nagyon uraskodot egy parasztházban. A paraszt közönyösnek mutatta magát. Midőn az ebédhez ültek, a katona kihuzta kardját hüvelyéből és maga mellé helyezte az asztalra. A paraszt anélkül, hogy egy szót is szólna, kimegy a szobából. Nehány percz mulva egy nagy vasvillával tért vissza és az asztalhoz ülve azt szintén maga mellé tette. — „Mit jelentsen ez? kérdi boszszusan a hadfi a paraszttól. „Semmit se", válaszol az, minálunk falun az a szokás, hogy nagy késhez nagy villa illik."

* **Nevezetes hóhérsegéd.** Ritka foglya van ez idő szerint a kolozsvári börtönnek; nem más ez, mint Szilágyi, egykori hóhérsegéd. Ez ember arról nevezetes, hogy 1849-ben az aradi vértanuk kivégezésénél segédkezett s hozzájárult ő is történelmünk egyik legkeserübb eseményének véghezviteléhez.

* **Csukás Endre** nyomorban maradt családja javára befolyt adományok. (Folyt.) Dusa István 1 frt, Erdei Mihály 1 frt, Tóth Imre 50 kr, Farkas Ignácz 40 kr, Morvay Károly 50 kr, Beke Imre 1 frt, Győrösi Gábor 50 kr, Percze János 40 kr, Kerekes Gusztáv 1 frt, Szathmári Mihály 1 frt, Szentgyörgyi József 1 frt, Csapó István 40 kr, Debreczeni Lajos 50 kr, Liszkai József 40 kr, Kapros Lajos 50 kr, Sáska Ignácz 1 frt, Hatvani Károly 50 kr, Szathmári Sándor 1 frt, Pap Ferencz 1 frt, Csurka János 1 frt, Beszler Lajos 50 kr, Öry Sámuel 50 kr, Körner Adolf 1 frt, Bogdán Imre 1 frt, N. N. 40 kr, Harangi Bálint 50 kr, Halász Imre 20 kr. (Vége köv.)

* **Husárak** megállapitva s bejelentve 1879 febr. 5-től 12-ig következők: 40 kr. Magyar Gábornál csapó-utcza 414 sz. a. és piacz-utczai Sarkadi Ferencznél csapóutcza 358 sz. a. 4[illegible] kr. Rózenberg Sámuelnél csapó-utcza 337 sz. a, Rácz Györgynél czegléd-utcza 2599, várad-utcza 2121 sz. a, Gyarmati Istvánnál varga-utcza 2238 sz. a., Nagy Mihálynál csapó utcza 7[illegible] sz. a. 46 kr. Szentesi Istvánnál piacz 6-ik szék Magyar Gábornál piacz 1-ső szék. Minden többi mészárszékekben pedig 44 kr. Debreczen 1879 febr. 4-én. Debreczen város kapitányi hivatala.

— W e s t o n g y a l o g l á s á t Angliában a nép mind nagyobb és nagyobb figyelemmel s érdeklődéssel kiséri, ugy, hogy egész[illegible]megek kisérik őt egyik helységből a másikba. Birminghamba szerencsésen megérkezett, s ott rögtön felolvasást tartott a gyaloglásról s összecsődült néphez Minden városban mielőtt tovább indul köteles felolvasást tartani.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

A debreczeni terménycsarnok

a folyó évi február 16-kán délelőtt 9 órakor, Széchényi-utczai saját helyiségében

rendes közgyülést tart,

mire az egylet tagjai ezennel meghivatnak.

A KÖZGYÜLÉS TÁRGYAI:

1. Választmányi jelentés.
2. Számvizsgálók jelentése.
3. Elnök, alelnök, 12 válszt.-tag és a számvizsgálók megválasztása.
4. Netaláni inditványok.

(25.) **A választmány.**

Kihuzott sorozatok | **Minden** | Biztos nyeremények

még létező 16.680 darab

cs. kir. **1839-iki** állami Rothschildsorsjegynek 16.680 nyereménnyel **1879. márczius 1-én** ki kell huzatnia.

Főnyerem.: 300000, 75000, 30000 frt.

NYEREMENYEK ÖSSZEGE MINTEGY 9 MILLIÓ FORINT.

Addig, mig készletünk tart, eladunk:

Egy fél ötödrészt . 98 frt.
Egy negyed ötödrészt 50 „
Egy tized ötödrészt 23 „
Egy huszad ötödrészt 12 „
Az összes nyereményekre vonatkoznak.

Egész és ötöd eredeti sorjegyeket eladunk és veszünk a napiárfolyam szerint

Bettelheim & Comp

banküzlete Budapest, vácziutcza, a „vas-tuskóhoz."

Vidéki megrendeléseket az összeg beküldése után pontosan teljesitünk, vagy utánvétel mellett. (31.)

Hirdetés.

Egy boltbeli felszerelés minden órán eladó. Értekezhetni a tulajdonossal csapó- kisajtó 3223. szám alatt. (29)

Titkos betegségek

különösen

férfi-tehetetlenség,

magömlések, hugycsőfolyások (maró befecskendezés nélkül) hólyagbántalmak, bujakóros daganatok, bőrkiütesek, ha még oly idültek is, továbbá köszvény, fehérfolyás, hószámgörcsök, a hivatásbani megzavarás nélkül, a leggyöngédebb módon, hasonszenvi szerek által bámulatos gyors és gyökeres gyógyitásra találnak.

Sok ezer szerencsésen kigyógyult egyén köszönőirata kézzelfoghatólag bizonyitja ezen gyógyrendszer áldásosságát.

A gyógykezelés levél utján is történhetik. Gyógyszerek kivánatra megküldetnek. **Dr. ERNST L. Pesten**, két-sas-utcza 24. sz.

Ugyanott kapható a hires, mindenki számára nélkülözhetlen könyv: **„Az önsegély,"** mely oktatást ad a nemi viszonyokról, ifjukori bünökről, tehetetlenségről stb. és biztos védszert tartalmaz ragályozás stb. ellen. (Ára **2** frt.) (393.)

Védjegygyel — Ajánljuk — védve.

Elsinger M. J. és fiai

Bécs, Neubau, Zollergasse 2

császár. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói

császz. királyi szabadalmazott gyárának

legjobb és legajánlatraméltóbb

eső köpönyeit,

kocsitakaró ponyváit, ágyhetéteit, sátorkelméit.

MERCUR váltóüzlet kiadóhivatala.

1864. IGÉRVÉNYEK

Huzás már márczius I.

Főnyeremény 200,000 frt.

Csak 4¼ frt és bélyeg.

MERCUR váltóüzlet kiadóhivatala.

BÉCS, WOLLZEILE 13.

CH. COHN.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ-FORRÁS

A leghatásosabb valamennyi keserüviz között.

Hatásában az által különbözik előnyösen a többi ismert keresüviztől, hogy kisebb adagokban hatásos s hosszabb használata nem okoz utóbajokat. Bécs, 1877. **Dr. Leidesdorf Miksa tanár.**

Különösen az által tünik ki, hogy enyhén keserü, nem kellemetlen izü és hogy még hosszabb használat után sem zavarja meg az étvágyat és emésztést. B.-pest, 1877. **Dr. Korányi Frigyes** tanár s kir. tanácsos.

Valamennyi budai keserüviz között kellemes ize és jeles hatása által tünik ki: gyomor- és bélhurutnál, megrögzött székrekedésnél, alhasi vérpangásnál valamint vértolulásoknál, aranyérnél, étvágytalanságnál stb. 1877 aug. 25-én. **Dr. Kiss Sán.** a budai közkórház igazgatója.

A hatás kivétel nélkül gyors, biztos és fájdalom nélküli. Würzburg, 1877.

Dr. Báró Lichtenfels Scanzoni,

tanár és titkos tanácsos.

Készletben minden gyógyszertár és füszerkereskedésben. Raktár: Varga Lajosnál. Képviselet: Mayer Emilnél Debreczenben. Nyomtatványok stb. ingyen, **a szétküldési igazgatóságnál Budapesten.**

Rendes adag: egy fél boros pohárral. (337.)

Kiadó CSERÉPGYÁR.

A Kösiszegben a kabai vasutiállomástól ½ órányira fekvő ugynevezett

nádashalmi

CSERÉPGYÁR,

a hol köztudomás szerint a legjobb minőségü cserép készül, a körülötte fekvő 1 nyilas földdel minden órán kiadó, esetleg félhaszonra is.

Ugyanott 21½ nyilas föld, Szt.-Mihály napjától fogva haszonbérbe adandó. Értekezhetni czegléd-u. 2596. sz. a.

özv. Sepsy Pálnéval.

(32)

JELENTÉS.

A legczélszerübb ajándék egy jó **varrógép** részletfizetésre. — Mi[...] raktáromban nemcsak e[...] deti amerikai Howe var[...] gépek, hanem Weehler [...] Wilson, uj Singer, Wil[...] és Gibbs, Circulair El[...] tique és többféle más f[...] ták is nagyválasztásban [...] lalhatók, tisztelettel aj[...] lom ezeket a t. cz. kö[...] ség becses figyelmébe, biztositván a legsol[...] dabb eljárást.

Mély tisztelettel

Holvay Gyula.

Egyháztér.

Kiadó tulajdonos: Vértessi Lajos.

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.